

SZÁZADVÉG

Az agitátor

Szabó Ervin életrajza

Mező Gábor

A Századvég 3T-múltkutató
Kutatóintézet igazgatója

WWW.SZAZADVEG.HU

A TÉMAVÁLASZTÁS OKA:

2025-ben még mindig róla van elnevezve a központi könyvtár.

Igaz, legutoljára a könyvtár vezetője már nem akart állást foglalni az ügyben.

FÉLSIKER?

ÉLETRAJZA „KÉNYES” TERÜLET

A valóságban 1990 után jórészt került téma. Miért nem írnak róla többet?

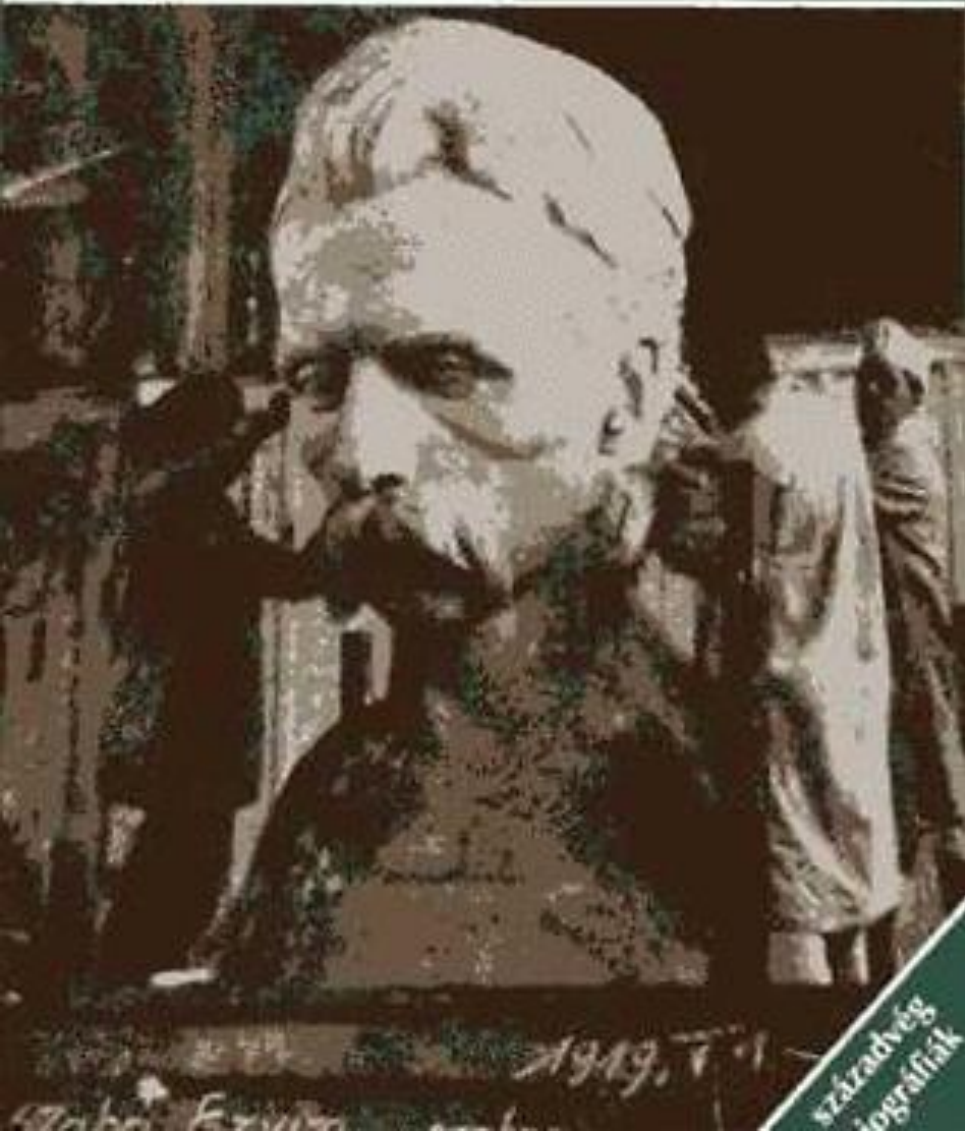
Mert valójában menthetetlen, sokan ellenérdekeltek abban, hogy részletesen is megismerje a társadalom az életrajzát. Esetében is a „jó kommunistákról” szóló meséket olvashatjuk, leszámítva néhány konzervatív írást. Az eszmének, illetve a baloldalnak rendszerszerűen szüksége van a „jó kommunistákra”, „jó baloldaliakra”. Rajk László/Nagy Imre/Vásárhelyi Miklós/Szabó Ervin/Göncz Árpád stb.

Ezzel együtt inkább csak a marxisták, az ún. „baloldaliak” írtak róla.

LITVÁN GYÖRGY

SZABÓ ERVIN,
A SZOCIALIZMUS MORALISTÁJA

A LEGISMERTEBB ÉLETRAJZI MUNKA
LITVÁN GYÖRGYÉ.

LITVÁN KOMMUNISTA, MAJD ÚN.
„NAGYIMRÉS” TÖRTÉNÉSZ.

SZÁMÁRA SZABÓ ERVIN HŐS, EGY IDEALISTA.

TIPIKUS SZÓMÁGIA A CÍM:
A SZOCIALIZMUS MORALISTÁJA.

VALÓJÁBAN? EGY GYILKOSSÁGI TERV FELBUJTÓJA. EZ
A BOLSEVIK MORÁL. AZ OSZTÁLYHARCOS HUMANIZMUS.
CSAK A SAJÁT VILÁGUKON BELÜL ÉRTELMEZHETŐ.

EZ LITVÁN '92-ES ALKOTÁSA, A RÉGI KÖNYVE MÉG A
HETVENES ÉVEKBEN JELENT MEG.

SZABÓ ERVIN

Ez még szintiszta kommunista,
marxista szöveg.

Ez az érdekesebb forrás, hiszen
ekkor még a szerzőnek nem volt oka:

**Az elhallgatásra.
A megszépítésre.
A kihagyásokra.
Az újraírásra.**

Ekkor még annak írhatta le Szabó Ervint,
ami szerinte is volt: a bolsevik-marxista
mozgalom hőségnek, idoljának.

A VALÓSÁGBAN:

- Felforgató és agitátor;
- orosz, illetve külföldi felforgatók szállásadója;
- marxista, kommunista csempésanyagok terjesztője;
- itthon és egész Európában;
- egy Tisza István elleni merényletterv kiötlője;
- propagandista.
- Mai szóhasználat: az oroszországi és európai marxisták, forradalmárok itthoni ügynöke.

A VALÓSÁGBAN A KÖNYVTÁRBAN LÉTREHOZOTT EGY SAJÁT „SEJTET”. EZ VOLT A KÖNYVTÁRRAL A VALÓDI CÉLJA.

TÖBB ELVTÁRSÁT FELVETTE ÉS AZ EGÉSZ INTÉZMÉNYT A KOMMUNISTA, MARXISTA PROPAGANDA TERJESZTÉSÉRE HASZNÁLTA.

ELVTÁRSAI ÉS TANÍTVÁNYAI A PROLETÁRDIKTATÚRÁT, MAJD A KOMMUNIZMUS ESZMÉJÉT SZOLGÁLTÁK. ÉLETRAJZUK SZABÓ MIATT IS FONTOS.

„Új, kitűnő munkatársakkal is gyarapodott: oda került rácz gyula, kőhalmi béla, pikler blanka, dienes lászló, braun róbert és a fogorvosi hivatást a könyvtárosival felcserélő madzsar józsef” – írta erről litván.

Volt közöttük későbbi szociáldemokrata államtitkár (rácz) is, de a pályafutásukat tekintve tulajdonképpen ő tekinthető kakukktojásnak. A többiek mind részt vettek kun béléák proletárdiktatúrájában: kőhalmi könyvtári megbízott volt, dienes népbiztos, pikler a „könyvtári hálózat kiépítésén dolgozott”, míg braun a bukás után egyenesen börtönbe került.

Szabó legközelebb barátjának, a fogorvosból lett könyvtárosnak, madzsar józsefnek a sorsa is tipikus: utóbbi mai fogalmaink szerint a szocdemek közé beépített kriptokommunista lehetett. Végül 1931-ben zárták ki a szocdemek. Ezután már csak az illegális kommunista pártnak dolgozott, többször letartóztatták, előbb csehszlovákiába, majd szovjetunióba emigrált. Ott is halt meg: a sztálini terror idején az ő mozgalmár-múltjára is egy kivégzéssel tettek pontot.

EGY JELLEMZŐ IDÉZET:

„Szinte mindennapos volt, hogy különböző nemzetiségű forradalmárok magyarországi átutazásához, letelepedéséhez stb. Szabó segítségét kérték, nyilván, mint az egyetlen olyan ismert magyar szocialistát, akiről tudták, hogy kötelességének tartja habozás nélkül segítségükre sietni.”

**MOST CSAK EGY ISMERT
ELVTÁRSAT MONDANÉK:**

**SZABÓNÁL SZÁLLT MEG
CHRISTIAN RAKOVSKIJ,
LENIN ÉS SZTÁLIN EGYIK
LEGFONTOSABB ELVTÁRSA,
AKI A „BANDAHARCON”
BELÜL TROCKIJ EMBERÉNEK
SZÁMÍTOTT.**

MI LETT VOLNA, HA?

Litván György így írt róla:

„Meddő kérdésfeltevés, hogy maga Szabó Ervin mit tett, vagy mit nem tett volna 1919-ben. Kun Béla – némi illuzionizmussal – »a III. Internacionálé lehetséges vezéreinek egyikét« látta benne, a Tanácsköztársaság a maga »szentjeként« tisztelte: szobra ott állt Marxé és Engelsé mellett a május elsejei nagy ünnepen, róla nevezték el a fővárosi könyvtárat, határozatot hoztak összegyűjtött műveinek kiadásáról.”

**KÁR TAGADNI: BUDAPESTIKÉNT
KÜLÖNÖSEN
SZÉGYENTELJESNEK TARTOM
HOGY 2025-BEN MÉG MINDIG
RÓLA VAN ELNEVEZVE A
KÖZPONTI KÖNYVTÁR.**

**OLVASSÁK EL AZ ÉLETRAJZÁT.
AZT HISZEM, ÖNMAGÁÉRT
BESZÉL.**

KÖSZÖNÖM!

